

Διαφοροποιημένη

Διδασκαλία

στη Γλώσσα

Γ' Γυμνασίου

Γραμματική και Συντακτικό με
βάση τις Σχολικές Ενότητες

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο.....	4
Η Ελλάδα στον κόσμο.....	5
Γλώσσα – Γλώσσες και πολιτισμοί του κόσμου.....	16
Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί.....	40
Ενωμένη Ευρώπη και Ευρωπαίοι Πολίτες.....	53
Ειρήνη – Πόλεμος.....	65
Ενεργοί πολίτες για την υπεράσπιση οικουμενικών αξιών.....	73
Τέχνη: Μία γλώσσα για όλους, σε όλες τις εποχές.....	79

Θεωρητικό υπόβαθρο

Γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα

Μορφοσυντακτικά φαινόμενα

Περίληψη

Η αποτελεσματική διδασκαλία των μαθητών με Μαθησιακές Δυσκολίες αποτελεί ένα διαρκές ζητούμενο, κυρίως για τον χώρο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, διότι το σύνολο σχεδόν των μελετών και των παρεμβάσεων έχουν εστιάσει στον χώρο της πρωτοβάθμιας και της προσχολικής εκπαίδευσης. Εκ των πραγμάτων, η μετάβαση από την πρωτοβάθμια στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση προξενεί άγχος, πόσω μάλλον, στους μαθητές με ΕΜΔ, αφού η δευτεροβάθμια εκπαίδευση εμπεριέχει ποικίλες αλλαγές. Ως αποτέλεσμα, αρκετά παιδιά μεταβαίνοντας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν δέχονται καμία στήριξη, αποτυγχάνουν, βιώνουν ματαιώσεις και συχνά εγκαταλείπουν το σχολείο. Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση διορθωτικής αγωγής μαθησιακών δυσκολιών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Διαμορφώθηκε ένα πρόγραμμα παρέμβασης για τη Νεοελληνική γλώσσα, με στόχο την ενίσχυση ικανοτήτων παραγωγής και επεξεργασίας γραπτού λόγου. Συμπερασματικά, αναδεικνύεται ότι τα προγράμματα διορθωτικής αγωγής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση συνεισφέρουν στην ενίσχυση των γνωστικών ικανοτήτων των μαθητών με ΕΜΔ και στην ομαλή ένταξή τους στο σχολικό περιβάλλον.

Λέξεις κλειδιά: μαθησιακές δυσκολίες, διορθωτική αγωγή, δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Εισαγωγή

Η μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο είναι μία μεταβατική-γνωστικά και ψυχολογικά- περίοδος που χαρακτηρίζεται από ανάμεικτα συναισθήματα. Οι έφηβοι πια μαθητές αγωνιούν για το νέο ξεκίνημα που εκτυλίσσεται μπροστά τους, ανυπομονώντας να εξερευνήσουν το άγνωστο. Συναισθήματα χαράς και φόβου συνδέονται μεταξύ τους σε ένα παράξενο μείγμα.

Ειδικότερα, για τους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, η είσοδος στο σχολικό περιβάλλον του Γυμνασίου είναι συνδυασμένη πολλές φορές με αρνητικά αισθήματα. Οι μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες κάποιες φορές μπαίνοντας στον στίβο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θεωρούν ότι μπορούν να αντιστρέψουν το αρνητικό κλίμα του Δημοτικού, γι' αυτό και χαρακτηρίζονται από ενθουσιασμό και χαρά για τη νέα τους αρχή (Σιόμποτη, 2007). Ξέρουν, όμως, ότι κάθε στιγμή μέσα στη σχολική τάξη του Γυμνασίου θα χρειαστεί να έρθουν αντιμέτωποι με τις δυσκολίες τους. Χαρακτηριστικά αναφέρω μία φράση μίας μαθήτριας Α' Γυμνασίου στην έκθεση Α' τριμήνου: «Άρχισε ένα μαρτύριο των παιδιών, δεν πειράζει 6 χρόνια είναι ακόμα θα περάσουν». Ο Χρηστάκης (2006) αναφέρεται στην αδυναμία του Γυμνασίου να προσφέρει εκπαιδευτικό έργο στα παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες και την αιτιολογεί με παράγοντες που έχουν σχέση:

Μνημονικό Βοήθημα

Ασύνδετο σχήμα το κόμμα αγαπάει! ♥

- Η Μαρία ανακάτεψε την μπογιά, πήρε το πινέλο, το βούτηξε, κοίταξε το καβαλέτο, άρχισε να βάφει.
- Ο πατέρας μπήκε στο σπίτι, άλλαξε ρούχα, ετοίμασε το τραπέζι, σέρβιρε το φαγητό, μας φώναξε να φάμε.
- Η γιαγιά έριξε τα υλικά, ζύμωσε τη ζύμη, άναψε τον φούρνο, έπλασε τα κουλουράκια, τα έψησε.

Παρατακτική Σύνδεση βάζω στη σειρά προτάσεις και σαν τούβλα χτίζω!

@ copyright www.my-book.gr

Υποτακτική σύνδεση τους συνδέσμους αγαπάει! ♥

ότι, να, μήπως, ποιος,
επειδή, για, να, ώστε,
αν, όταν, που κτλ.

Επισημάνση: Να συνδέσεις παρατακτικά ή υποτακτικά τις προτάσεις που δίνονται, χρησιμοποιώντας τον κατάλληλο σύνδεσμο και σημειώνοντας δίπλα το είδος της σύνδεσης.

- α. Μου υποσχέθηκε _____ θα είναι συνεπής στο ραντεβού μας.
β. Θέλεις _____ δούμε ταινία στην τηλεόραση _____ να ακούσουμε μουσική;
γ. Συγκινούμαι πάντα _____ ακούω αυτή τη μουσική.
δ. Προσπάθησα πολύ _____ τελικά δεν έγραψα καθόλου καλά στο διαγώνισμα.
ε. Ήταν τόσο αποφασισμένος _____ δεν άλλαζε γνώμη με τίποτα.
στ. Δεν ξέρω _____ πού βρίσκεται _____ τι κάνει.

Ανάλογα με τους στόχους και τις ανάγκες της επικοινωνίας επιλέγουμε:

Την παρατακτική σύνδεση:
για πιο απλά κείμενα, στον προφορικό καθημερινό λόγο, σε κείμενα που προέρχονται από τον λαϊκό λόγο των παραμυθιών, των δημοτικών τραγουδιών και άλλων προϊόντων της παράδοσης.
Ακόμα, στη "γλώσσα" των διαφημίσεων.
Κάνει τον λόγο **απλό, κατανοητό**

Την υποτακτική σύνδεση:
για τον γραπτό κυρίως λόγο, τον πολύ επιμελημένο και επεξεργασμένο, προκειμένου να δώσουμε σαφήνεια και ακρίβεια στον λόγο και να παρουσιάσουμε καθαρά συσχετισμούς σύνθετων νοημάτων. Ωστόσο, πολλές φορές η **υποτακτική σύνδεση κάνει τον λόγο μακροπερίοδο, κουραστικό, δυσνόητο.**

Το ασύνδετο σχήμα για να δώσουμε στον λόγο μας **γοργότητα, αμεσότητα, ζωντάνια.**

Υποδειγματική Διδασκαλία Παρουσίαση Φαινομένου

Ενδοιαστικές προτάσεις
Γραφικός οργανωτής

Εξαρτώνται από:

ρήματα: που εκφράζουν φόβο ή ανησυχία, υποψία ή προφύλαξη
συγγενικά απρόσωπα ρήματα ή απρόσωπες εκφράσεις
συγγενικά ουσιαστικά
αντωνυμίες δεικτικές και αόριστες ουδετέρου γένους

Εισάγονται με τους συνδέσμους: μη(ν), μήπως

Συντακτικός ρόλος:

υποκείμενο των απρόσωπων ρημάτων
αντικείμενο
επεξήγηση

Μοντελοποίηση

Π.χ. Αυτό τον ανησυχούσε, **μην κάνει λάθος**.

Εισαγωγή: μην

Εξάρτηση από το ρήμα: ανησυχούσε

Συντακτικός ρόλος: επεξήγηση προσδιορίζει την αντωνυμία **αυτό**

Ομαδοποίηση

Ειδικές προτάσεις

Μου είπε **ότι** με ήθελε.

Εξάρτηση	Εισαγωγή	Συντακτικός ρόλος
• Ρήματα συναισθήματος • Απρόσωπα ρήματα • Αντωνυμίες	ότι πως που	Υποκείμενο απρόσωπων ρημάτων Αντικείμενο Επεξήγηση

Δεν θέλω **να** φύγεις.

Βουλητικές προτάσεις

Εξάρτηση	Εισαγωγή	Συντακτικός ρόλος
Ρήματα: βουλητικά, κελευστικά, απαγορευ- τικά, αισθητικά, διάφορα	να	Υποκείμενο απρόσω- πων ρημάτων Αντικείμενο Επεξήγηση

Φοβάμαι **μήπως** φύγεις μακριά.

Ενδοιαστικές προτάσεις

Εξάρτηση	Εισαγωγή	Συντακτικός ρόλος
ρήματα: που εκφράζουν φόβο ή ανησυχία, υποψία ή προφύλαξη	Μη(ν), μήπως	Υποκείμενο απρόσω- πων ρημάτων Αντικείμενο Επεξήγηση

Δημιουργοί προτάσεων

Επισήμανση: Δημιούργησε προτάσεις, αξιοποιώντας τις παρακάτω λέξεις.

Αν, μην, μήπως	Ερωτηματικές αντωνυμίες: τι, ποιος, πού, πότε	Ρήματα σκέψης, απορίας, προβλη- ματισμού, άγνοιας
----------------	---	---

Δραστηριότητα Διάκρισης

Επισήμανση:

- Εντοπίζεις και,
 - τον συντακτικό ρόλο βρίσκεις.
1. Η πωλήτρια πλησίασε και μας ρώτησε τι θα θέλαμε.
 2. Είναι αμφίβολο αν έχει καταλάβει πόσο σοβαρά είναι τα πράγματα.
 3. Σκέφτεσαι πόσο θα στενοχωρηθεί ο πατέρας όταν μάθει αυτά τα νέα;
 4. Αυτό δεν έχουμε αποφασίσει ακόμη, πόσες μέρες θα μείνουμε στο χωριό.
 5. Είναι παράξενο πώς αντέδρασε στο άκουσμα αυτής της είδησης.
 6. Κάθε φορά η παράδοση έκλεινε με την ερώτηση αν έχουμε καταλάβει το μάθημα.
 7. Δεν είναι βέβαιο αν υπάρχουν τραυματίες από τα επεισόδια.
 8. Δεν πήρες είδηση τι έγινε χθες στο σχολείο;